

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

S. Avrel. Avgvstini Confessionvm Libri X

Augustinus, Aurelius

Coloniae, 1646

Cap. IX. Se in quibusdam Platoniorum libris, Christi divinitatem, non vero humilitatem reperisse, ac inde velut Ægypti spolia collegisse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10120

CAP. IX.

Se in quibusdam Platoniorum libris, Christi divinitatem, non vero humilitatem reperisse, ac inde velut Ægypti spolia collegisse.

I. **E**T primo volens ostendere mihi, Iac. 4. 6.
 quam resistas superbis, humilibus autem
 des gratiam: & quanta misericordia tua de-
 monstrata sit hominibus via humilitatis,
 quod Verbum tuum caro factum est, & habita- Ioan. 1.
 vit inter homines, procurasti mihi per quen- 14.
 dam hominem, immanissimo typho tur-
 gidum, a quosdam Platoniorum libros ex
 Græca lingua in Latinam versos. Et ibi le-
 gi, non quidem his verbis, sed hoc idem
 omnino, multis & multiplicibus suaderi
 rationibus: quod *b* in principio erat verbum, Ioan. 1. 1.
 & verbum erat apud Deum, & Deus erat ver-
 bum; hoc erat in principio apud Deum, omnia per
 ipsum facta sunt, & sine ipso factum est nihil. Quod
 factum est in eo, vita est. Et vita erat lux homi-
 num, & lux in tenebris lucet, & tenebræ eam non
 comprehenderunt. Et quia hominis anima,
 quamvis testimonium perhibeat de lumine, non
 est tamen ipsa lumen, sed verbum Dei. Deus
 est enim lumen verum, quod illuminat omnem ho-
 minem, venientem in hunc mundum. Et quia in
 hoc mundo erat, & mundus per ipsum factus est,
 & mundus eum non cognovit. Quia vero in sua
 propria venit, & sui eum non receperunt; quot-
 quot autem receperunt eum, dedit eis potestatem
 filios Dei fieri, credentibus in nomine ejus: non
 ibi legi.

L

2. Item

2. Item ibi legi; Quia Deus verbum, non ex carne, non ex sanguine, non ex voluntate viri, neque ex voluntate carnis, sed ex Deo natus est. Sed quia Verbum caro factum est, & habitavit in nobis: non ibi legi. Indagavi quippe in illis literis varie dictum, & multis modis, quod sit filius in forma patris, non rapinam arbitratus esse aequalis Deo, quia naturaliter idipsum est. Sed quia semetipsum exinanivit, formam servi accipiens, & in similitudinem hominum factus, & habitu inventus ut homo, humiliavit se factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis. Propter quod Deus exaltavit eum à mortuis, & donavit ei nomen, quod est super omne nomen: ut in nomine Iesu omne genu flectatur, cœlestium, terrestrium, & infernorum: & omnis lingua confiteatur, quia Dominus Iesus in gloria est Dei patris: non habent illi libri.

3. Quod enim ante omnia tempora, & supra omnia tempora, incommutabiliter manet unigenitus filius tuus coæternus tibi, & quia de plenitudine ejus accipiunt animæ, ut beatæ sint: & quia participatione manentis in se sapientiæ renovantur, ut sapientes sint: est ibi. Quod autem secundum tempus pro impiis mortuus est: & filio unico tuo non pepercisti, sed pro nobis omnibus tradidisti eum: non est ibi. Abscondisti enim hæc à sapientibus, & revelasti ea parvulis: ut venirent ad eum laborantes & onerati, & reficeret eos, quoniam mitis est & humilis corde: & dirigit mites in iudicio, & docet mansuetos vias suas, videns humilitatem nostram, & laborem nostrum, & dimittens omnia peccata nostra. Qui autem cothurno, tanquam doctrinæ sublimioris elati, non audiunt dicentem, *Discite à me quoniam*

Phil. 2.

Ioa. 1. 16.

Rom. 5. 8.

Rom. 8.

32.

Mat. 11. 2.

Psal. 24. 9.

Mat. 11.

23.

niam

niam mitis sum & humilis corde, & inuenietis requiem animabus uestris: etsi cognoscunt Deum non sicut Deum glorificant, aut gratias agunt: sed evanescent in cogitationibus suis & obscuratur insipiens cor eorum, dicentes se esse sapientes, stulti facti sunt. Rom. 1. 25.

4. Et ideo legebam ibi etiam immutatam gloriam incorruptionis tue, in idola & varia simulachra, in similitudinem imaginis corruptibilis hominis, & volucrum, & quadrupedum, & serpentum; c videlicet Ægyptium cibum, quo Esau perdidit primogenita sua, quoniam caput quadrupedis pro te honoravit populus primogenitus, conversus corde in Ægyptum, & curvans imaginem tuam, animam suam ante imaginem vituli manducantis scenum; inveni hæc ibi, & non manducavi. Placuit enim tibi Domine auferre d opprobrium diminutionis ab Iacob, ut major serviret minori: & vocasti gentes in hæreditatem tuam. Gen. 25. 5. Exod. 32. 2. Psal. 105. 20.

5. Et ego ad te veneram ex gentibus, & intendi in aurum, quod ab Ægypto voluisti, ut auferret populus tuus, quoniam tuum erat, ubicunque erat. Et dixisti Atheniensibus per Apostolum tuum, quod in te vivimus, & movemur, & sumus, sicut & quidam secundum eos dixerunt. Et utique inde erant illi libri. Et non attendi in idola Ægyptiorum, quibus de auro tuo ministrabant, qui transmulerunt veritatem Dei in mendacium, & coluerunt, & servierunt creaturae potius, quam creatori. Exod. 32. & 11. Act. 17. 29. Rom. 1. 25.

N O T Æ.

^a *Quosdam Platoniorum libros*) Hos Philosophos reliquis S. D. anteposuit, quia Philosophantes de SS. Trinitate, & præcipue verbo divino, non longe à veritate Christiana abierunt, ut S. D. alibi ostendit; illud etiam asserens, Platonicos paucis

l. 10. de
civ. Dei c.
1. & 29.
l. 8.
l. 1. c. 4.
manud.
ad phil.
Stoic. In
procemio
met. c. 5.

l. 10. de
civ. c. 29.

v. l. 8. de
civ. c. 12.
& 13. &
l. 10. c. 1.

l. 10. de
civ. c. 29.

l. 2. de
doct.
Christ.

mutatis posse facillime fieri Christianos, in quo cum aliis quoque PP. convenit. Cur vero ab 800 amplius annis, Peripatetici cum Aristotele Academias Christianas occuparint pulsas Platonice causas justas afferunt Lipsius & Fonseca.

b *In principio erat verbum*) Quod initium S. Evangelii, quod est secundum Ioannem, quidam Platonici (sicut à sancto sene Simpliciano, qui postea Mediolanensi Ecclesia presedit Episcopus, solebamus audire) aureis literis conscribendum, & per omnes Ecclesias in locis eminentissimis, proponendum esse dicebat, ut ait S. D.

c *Videlicet Aegyptium cibum*) intelligit allegorice, doctrinam Platoniorum de diis pluribus colendis, qua instar Esau primogenita Sapientiae vendiderunt, imitantes Israelitas adorantes vitulum. Hanc itaque coctionem non rufam, sed stygiam, in libris Platoniorum repertam, ait se non manducasse, sed rejecisse.

d *Opprobrium diminutionis à Jacob*) abstulit Christus contemptum à filiis Jacob Christianis suis, ut servirent majores minoribus: superbi Philosophi humilibus fidelibus, quos Deus vocavit non solum ex Iudæis, verum & gentibus.

V S V S.

1. Sola superbia excæcavit Platonicos, ne Verbum carnem factum crederent, quod Deum esse cum Christianis recte credebant. Ideo inquit alibi S. D. viluit superbis Deus ille Magister, quia Verbum caro factum est, & habitavit in nobis: ut parum sit miseris, quod agrotant, nisi se in ipsa etiam agitudine extollant, & de medicina, qua sanari poterant, evanescant. Sed non soli Platonici, alii quoque cothurno doctrina sublimioris elati, non audiunt dicentem; *Discite à me, quia mitis sum, & humilis corde, &c.*

2. Discamus ex philosophis gentilibus colligere aurum Doctrinae & Sapientiae, & instar Israelitarum auro Aegyptios spoliare: sic tamen, ut non intendamus, nec ministremus idolis eorum, utilia amplectentes, noxia rejicientes. Hoc S. D. se egisse in lectione Platoniorum testatur, & ad idem hortatur alibi, exemplo SS. PP. qui ingentem eruditionem ex libris gentiliū collectam, ad Fidem Christianam

nam attulerunt, cum magno Ecclesiæ bono. Hic exemplum quoque S. Pauli affert, qui versibus Poetarum usus reperitur.

CAP. X.

*Æternam veritatem omnium artificem,
mole magnam non esse, & Deum ip-
sum esse, divina inspiratione tandem di-
dicit.*

1. **E**T inde admonitus redire ad memet-
ipsum, intravi in intima mea duce te:
& potui, quoniam factus es adjutor meus.
Intravi, & vidi qualicumque oculo animæ
meæ, supra eundem oculum animæ meæ,
supra mentem meam, lucem Domini in-
commutabilem: non hanc vulgarem &
conspicuum omni carni, nec quasi ex eodem
genere grandior erat, tanquam si ista multo
multoque clarius claresceret, totumque oc-
cuparet magnitudine. Non hoc illa erat, sed
aliud, aliud valde ab istis omnibus. Nec ita
erat supra mentem meam, sicut oleum su-
per aquam, nec sicut cœlum super terram,
sed superior, quia ipsa fecit me, & ego in-
ferior, quia factus sum ab ea. Qui novit ve-
ritatem, novit eam, & qui novit eam, novit
æternitatem. *a* Caritas novit eam.

2. O æterna veritas, & vera caritas, &
cara æternitas! Tu es Deus meus, tibi su-
spiro die ac nocte. Et cum te primum co-
gnovi, tu assumpsisti me, ut viderem esse,
quod viderem, & nondum me esse, qui vi-
derem. Et reverberasti infirmitatem aspe-
ctus mei, radians in me vehementer, &